

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU „ORGANIZOWANIE PROCESÓW
TRANSPORTOWYCH”
DLA KWALIFIKACJI SPL.04
ZAWÓD TECHNIK LOGISTYK**

zawód: Technik logistyk

numer programu: 333107

Opracowała: Komisja przedmiotów zawodowych – branża spedycyjno -logistyczna

I. KRYTERIA OCEN

Dopuszczający	Uczeń opanował 50% wiadomości teoretycznych i 75% umiejętności praktycznych z zakresu materiału przewidzianego w programie nauczania, ale wykazuje niewielkie możliwości zastosowania wiadomości teoretycznych w praktyce, zadania rozwiązuje i ćwiczenia wykonuje przy znacznej pomocy nauczyciela.
Dostateczny	Uczeń opanował ok. 65% wiadomości teoretycznych i ok. 80% umiejętności praktycznych z zakresu materiału przewidzianego w programie nauczania, zna i rozumie kluczowe zagadnienia teoretyczne z poszczególnych działów, zadania typowe rozwiązuje, a ćwiczenia wykonuje samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela, wykazuje średnią aktywność na lekcjach, ma braki w systematyczności pracy.
Dobry	Uczeń opanował ok. 80% wiadomości teoretycznych i ok. 90% umiejętności praktycznych z zakresu materiału przewidzianego w programie nauczania. Uczeń umie udzielić wyczerpującej odpowiedzi na każde pytanie z zakresu materiału przewidzianego w programie nauczania, umie wykorzystać wiedzę i umiejętności w praktyce, zadania typowe rozwiązuje samodzielnie, a trudniejsze z niewielką pomocą nauczyciela, wykazuje się dużą aktywnością na lekcjach.
Bardzo dobry	Uczeń opanował ok. 95% wiadomości teoretycznych i ok. 95% umiejętności praktycznych z zakresu materiału przewidzianego w programie nauczania. Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: sprawnie i samodzielnie rozwiązuje zadania, kojarzy pokrewne treści kształcenia, pochodzące z różnych działów programowych, korzysta z różnych źródeł informacji i pomocy naukowych.
Celujący	Uczeń opanował 100% wiadomości teoretycznych i 100% umiejętności praktycznych z zakresu materiału przewidzianego w programie nauczania. Uczeń spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, prezentuje wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania, posiada dodatkową wiedzę, zaczerpniętą z literatury dodatkowej i czasopism fachowych, samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania, osiąga sukcesy w konkursach na szczeblu wyższym niż szkolny.

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU „Organizowanie procesów transportowych”

Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:	Ocena dopuszc zająca	Ocena dostatec zna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
SPL.04.3.4.1 klasyfikuje usługi transportowe według różnych kryteriów	x	x	x	x	x
SPL.04.3.4.2 wymienia cechy usług transportowych	x	x	x	x	x
SPL.04.3.4.3 określa poszczególne fazy procesu transportowego	x	x	x	x	x
SPL.04.3.4.6 określa metody służące wyznaczaniu najlepszej trasy przewozu	x	x	x	x	x
SPL.04.3.1.1 klasyfikuje transport według różnych kryteriów	x	x	x	x	x
SPL.04.3.1. 2 opisuje gałęzie transportu	x	x	x	x	x
SPL.04.3.1. 3 określa kierunki rozwoju poszczególnych gałęzi transportu			x	x	x
SPL.04.3.1. 4 wyjaśnia zależności między rozwojem ilościowym i jakościowym transportu, gospodarki i społeczeństwa				x	x
SPL.04.3.1. 5 omawia wady i zalety poszczególnych gałęzi transportu	x	x	x	x	x
SPL.04.3.3.1 wymienia elementy infrastruktury transportowej	x	x	x	x	x
SPL.04.3.3. 2 opisuje infrastrukturę liniową i punktową	x	x	x	x	x
SPL.04.3.3. 3 wyjaśnia uwarunkowania rozwoju infrastruktury transportowej				x	x
SPL.04.3.3. 4 opisuje kierunki rozwoju ilościowego i jakościowego w infrastrukturze transportowej				x	x
SPL.04.3.6.1 wskazuje przepisy prawa dotyczące organizowania procesów przewozu ładunków	x	x	x	x	x
SPL.04.3.6.2 wskazuje przepisy prawa dotyczące organizowania procesów przewozu: a) materiałów niebezpiecznych b) ładunków nienormatywnych c) żywych zwierząt d) szybko psujących się artykułów żywnościowych	x	x	x	x	x
SPL.04.3.5.1 rozróżnia technologie przewozowe i przeładunkowe wykonania usług transportowych	x	x	x	x	x
SPL.04.3.5.3 opisuje urządzenia przeładunkowe i manipulacyjne	x	x	x	x	x
SPL.04.3.5.6 opisuje zasady eksploatacji środków transportu					x
SPL.04.3.2.1 klasyfikuje środki transportu według różnych kryteriów	x	x	x	x	x

2

SPL.04.3.2.2 rozróżnia środki transportu poszczególnych gałęzi	X	X	X	X	X
SPL.04.4.1.1 klasyfikuje ładunki według różnych kryteriów	X	X	X	X	X
SPL.04.4.1.2 rozróżnia rodzaje ładunków	X	X	X	X	X
SPL.04.4.1.3 omawia pojęcie podatności transportowej		X	X	X	X
SPL.04.4.1.4 określa cechy ładunków decydujące o ich podatności transportowej			X	X	X
SPL.04.4.1. 5 wyjaśnia wpływ podatności transportowej ładunków na sposób realizacji procesu transportowego	X	X	X	X	X
SPL.04.4.2.1 klasyfikuje opakowania transportowe według różnych kryteriów	X	X	X	X	X
SPL.04.4.2. 2 określa funkcje opakowań transportowych	X	X	X	X	X
SPL.04.4.2.3 wyjaśnia znaczenie standaryzacji i normalizacji opakowań transportowych w procesie przepływu ładunków	X	X	X	X	X
SPL.04.4.3.1 klasyfikuje jednostki ładunkowe według różnych kryteriów	X	X	X	X	X
SPL.04.4.3.2 wyjaśnia znaczenie jednostek ładunkowych dla przebiegu procesu transportowego			X	X	X
SPL.04.4.3.3 wyjaśnia zasady formowania jednostek ładunkowych	X	X	X	X	X
SPL.04.4.4.1 rozróżnia oznaczenia stosowane w przewozie ładunków	X	X	X	X	X
SPL.04.4.4.2 klasyfikuje oznaczenia stosowane w procesie transportowym według różnych kryteriów	X	X	X	X	X
SPL.04.4.4.3 identyfikuje przepisy prawa dotyczące oznaczania ładunków i środków transportu	X	X	X	X	X
SPL.04.4.4. 6 wyjaśnia oznaczenia umieszczone na ładunkach i środkach transportu	X	X	X	X	X
SPL.04.4.5.1 klasyfikuje urządzenia do mechanizacji prac ładunkowych		X	X	X	X
SPL.04.4.5.2 rozróżnia czynności manipulacyjne w procesie transportowym	X	X	X	X	X
SPL.04.4.6.1 wyjaśnia konieczność zabezpieczenia ładunku w procesie transportowym	X	X	X	X	X
SPL.04.4.6.2 określa metody i systemy zabezpieczania ładunku w procesie transportowym		X	X	X	X
SPL.04.4.6.3 wyjaśnia specyfikę zabezpieczania materiałów niebezpiecznych, ładunków nienormatywnych, szybko psujących się artykułów żywnościowych w procesie transportowym			X	X	X

SPL.04.4.6.4 opisuje metody i techniki mocowania ładunków		x	x	x	x
SPL.04.4.6. 5 określa systemy i akcesoria mocowania ładunków			x	x	x

SPL.04.4.7.1 opisuje kolejne czynności wykonywane w procesie transportowym			X	X	X
SPL.04.4.7.2 planuje czynności wykonywane w procesie transportowym na podstawie analizy zlecenia przewozowego			X	X	X
SPL.04.4.8.1 wyjaśnia potrzebę monitorowania ładunków i środków transportu w procesie przewozowym				X	X
SPL.04.4.8.2 omawia systemy monitorowania ładunku w transporcie			X	X	X
SPL.04.4.8.3 omawia systemy monitorowania środków transportu			X	X	X
SPL.04.4.9.1 omawia procedury celne w transporcie międzynarodowym				X	X
SPL.04.4.9.2 wyjaśnia sposób obliczania ceł międzynarodowych		X	X	X	X
SPL.04.4.9.3 wymienia przepisy prawa dotyczące procedur celnych		X	X	X	X
SPL.04.4.9. 5 opisuje formuły handlowe w transporcie		X	X	X	X
SPL.04.4.10.1 klasyfikuje koszty związane z procesem transportowym według różnych kryteriów		X	X	X	X
SPL.04.4.10.4 rozróżnia pojęcia dotyczące kosztów i cen, np. cena jednostkowa, narzut, VAT, cena netto, cena brutto	X	X	X	X	X
SPL.04.5.1.1 rozróżnia dokumenty stosowane w procesie transportu krajowego i międzynarodowego w różnych gałęziach transportu	X	X	X	X	X
SPL.04.5.1.2 rozróżnia przepisy prawa krajowego i międzynarodowego dotyczące dokumentacji transportowej w różnych gałęziach transportu	X	X	X	X	X
SPL.04.5.1.3 wskazuje przepisy prawa krajowego i międzynarodowego dotyczące dokumentacji transportowej w różnych gałęziach transportu				X	X
SPL.04.5.1.4 wyjaśnia zasady sporządzania dokumentacji transportowej w różnych gałęziach transportu krajowego i międzynarodowego	X	X	X	X	X
SPL.04.5.1.5 wyjaśnia konsekwencje nieprawidłowego lub niekompletnego przygotowania dokumentacji				X	X
SPL.04.5.3.1 wskazuje źródła prawa regulujące odpowiedzialność nadawcy, przewoźnika i odbiorcy		X	X	X	X
SPL.04.5.3.2 wyjaśnia przedmiotową i podmiotową odpowiedzialność nadawcy, przewoźnika i odbiorcy				X	X
SPL.04.5.3.3 opisuje prawa i obowiązki nadawcy, przewoźnika i odbiorcy				X	X
SPL.04.5.3.4 opisuje procedurę dochodzenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności za szkody powstałe w procesie transportowym				X	X
SPL.04.5.3.5 wymienia okoliczności i sposoby ograniczenia lub wyłączenia				X	X

odpowiedzialności za szkody powstałe w procesie transportowym					
SPL.04.5.4.1 opisuje obieg dokumentów transportowych między uczestnikami procesu transportowego			x	x	x
SPL.04.5.4.2 wymienia uczestników procesu transportowego odpowiedzialnych za przygotowanie dokumentów transportowych przewozowych		x	x	x	x
Kompetencje personalne i społeczne SPL.04.7.1 ; SPL.04.7.2 ; SPL.04.7.3 ; SPL.04.7.4 ; SPL.04.7.5 ; SPL.04.7.6 ; SPL.04.7.7 ; SPL.04.7.8 ; SPL.04.7.9 ; SPL.04.7.10	KPS i OMZ są realizowane na każdej lekcji. Uczeń uczestnicząc w zajęciach, wykonując zadania, pracę na lekcji realizuje efekty SPL.04.7 oraz SPL.04.8				
Organizacja pracy małych zespołów SPL.04.8.1 ; SPL.04.8.2 ; SPL.04.8.3 ; SPL.04.8.4 ; SPL.04.8.5					

Dla uczniów posiadających stosowne orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się zalecenia poradni określone w opinii np. do przedłużenia czasu odpowiedzi na sprawdzianach pisemnych oraz stosuje się indywidualną ocenę pracy tych uczniów uwzględniając ich możliwości oraz stopień stwierdzonej dysfunkcji lub niepełnosprawności.

Zdiagnozowano uczniów z następującymi dysfunkcjami:

- 1) specyficzne trudności w pisaniu tj. **dysortografia** - dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:
  - stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
  - preferowanie strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych,
  - preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
  - naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
  - nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany,
  - w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
  - w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
  - można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
  - materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
  - oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
  - oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

- 2) specyficzne trudności w pisaniu tj. **dysortografia i dysgrafia** - dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:
  - stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
  - preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
  - odpytywanie z mniejszych partii materiału,
  - bezpośrednie ocenianie, a także podczas wypowiedzi ucznia stosowanie pytań naprowadzających,
  - naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
  - nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany,
  - w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
  - w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
  - można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
  - materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,

- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
  - oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji
- 3) **dysortografia, dysleksja** - dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:
- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
  - preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
  - odpytywanie z mniejszych partii materiału,
  - wydłużenie czasu potrzebnego na czytanie i pisanie w czasie trwania lekcji i podczas wypowiedzi ustnych,
  - preferowanie strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych,
  - opisowa ocena błędów w pracach pisemnych,
  - docenianie wkładu pracy własnej,
  - unikanie pośpiechu, sytuacji stresujących, trudnych,
  - stosowanie nagród pochwalnych,
  - posadzenie w pierwszych ławkach w celu eliminacji bodźców zakłócających
  - naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
  - nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
  - w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
  - w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
  - można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
  - materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
  - oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
  - oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji
- 4) **dysgrafia, dysortografia, dysleksja** – dla uczniów z tą dysfunkcją należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez:
- wydłużyć czas potrzebny na czytelne wykonanie prac pisemnych,
  - odczytywanie poleceń i zadań,
  - wydawać krótkie polecenia,
  - stosować powtórzenia,
  - wdrażać jasne reguły zachowań,
  - naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
  - nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
  - w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
  - w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
  - można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
  - materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
  - oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
  - oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji
- 5) **Dysharmonia rozwojowa pomiędzy funkcjami słownymi a wykonawczymi oraz trudności w koncentracji uwagi i formułowaniu wypowiedzi** – dla uczniów tą dysfunkcją należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez:

- Preferowanie merytorycznej strony wypowiedzi pisemnych
- Opisowa ocena błędów w pracach pisemnych
- Wydłużenie czasu pisania prac klasowych oraz oczekiwania na odpowiedzi ustne
- Udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych
- Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- Stosowanie powtórzeń poleceń i zadań tekstowych, wyjaśnień kierowanych do ucznia w formie ustnej
- Preferowane stosowane sprawdzianów i testów zamkniętych

6) Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego

SPEKTRUM AUTYZMU

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- unikanie metafor i przenośni,
- indywidualne poinstruowanie ucznia o sposobie wykonania pracy,
- dostosowanie złożoności swojego języka do poziomu ucznia,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy
- odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,
- wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań,
- stosowanie pozytywnych wzmocnień (pochwała, zachęta)
- bazowanie na pozytywach ucznia,
- systematyczne przywoływanie uwagi ucznia w celu pobudzenia do koncentracji,
- nie wymagać, by uczeń czytał tekst na forum całej klasy,
- nie odpytywać ucznia przy tablicy bez uprzedniego poinformowania go o tym,
- wydłużenie czasu na odpowiedź i prace pisemne.

AFAZJA

- zezwalanie na jak najczęstsze wypowiedzianie się,
- motywowanie (nie zmuszanie) do wypowiedziania się,
- stwarzanie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych,
- nie pospieszanie - wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej,
- umożliwianie uzupełniania wypowiedzi ustnej zapisem,
- niewymaganie odpowiadania pełnym zdaniem,
- wspieranie podczas redagowania wypowiedzi ustnych (np. podpowiadanie brakujących słów),
- formułowanie krótkich instrukcji, w postaci konkretnych pytań lub poleceń, powtarzanie ich w razie potrzeby,
- pomaganie w odczytywaniu podczas lekcji poleceń i instrukcji,
- zauważanie i nagradzanie wszelkich form aktywności słownej lub bezsłownej zmierzającej do nawiązania przez ucznia kontaktu z otoczeniem.

ZABURZENIA PERCEPCJI SŁUCHOWEJ

- zapewnienie siedzenia w pierwszej ławce,
- proszenie ucznia o powtarzanie poleceń nauczyciela,
- zwracanie się twarzą do ucznia podczas omawiania materiału,
- sprawdzanie rozumienia poleceń słownych,
- zapisywanie na tablicy słów kluczowych i nowych pojęć, lub w komunikatorze - na czacie podczas lekcji zdalnych,
- wprowadzanie licznych powtórzeń,
- stosowanie ilustracji/materiałów wizualnych podczas lekcji,
- nieuwzględnianie błędów wynikających z faktu zaburzonej percepcji słuchowej przy ocenie prac pisemnych,

- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwała, zachęta,
- ograniczanie w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku prostych zdań,
- naprowadzanie podczas wypowiedzi ustnych poprzez pytania pomocnicze,
- unikanie omawiania błędów w obecności całej klasy,
- umożliwienie zaliczania wybranej części materiału w dowolnej formie, pisemnej lub ustnej, w zależności od preferencji ucznia.

ZABURZENIA PERCEPCJI WZROKOWEJ

- nie krytykowanie ucznia za jego brzydkie pismo, powolne tempo pracy, niezręczne ruchy,
- wydłużanie czasu na opanowanie nowego materiału,
- przygotowanie pomocy do lekcji tak, aby obrazowo przedstawić to, czego uczeń nie może sobie wyobrazić,
- nie ocenianie prac pisemnych, zeszytu od strony graficznej,
- ocenianie przygotowania ucznia do zajęć i jego zaangażowania,
- w nauczaniu zdalnym udostępnianie uczniowi tekstu/ prezentacji o odpowiednim dla niego rozmiarze czcionki.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ INTELKTUALNA W STOPNIU LEKKIM

- stosowanie ćwiczeń doskonalących szybkość i precyzyjność spostrzegania,
- wydłużenie czasu na zrozumienie prezentowanych treści materiału,
- przekazywanie treści za pomocą konkretnych uwzględniając krótkotrwały okres koncentracji,
- podawanie atrakcyjnego wizualnie materiału mniejszymi partiami,
- wykorzystanie w pracy z uczniem jego dobrego poziomu pamięci operacyjnej oraz uwzględnienie wolnego tempa uczenia się,
- wydłużenie czasu na opanowanie materiału,
- uwzględnienie problemów z funkcją pamięci logicznej i abstrahowania,
- formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń na kartkówkach i testach,
- ocenianie wkładu pracy w wykonanie ćwiczeń,
- stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce, a nie stanu faktycznego,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty,
- ograniczanie w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku prostych zdań,
- naprowadzanie podczas wypowiedzi ustnych poprzez pytania pomocnicze.

UCZEŃ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ/TRAUMATYCZNEJ

- stworzenie przyjaznej spokojnej atmosfery,
- uwzględnienie problemów ucznia w odniesieniu do zachowania się na lekcji,
- ewentualne zapewnienie dodatkowych terminów prac pisemnych i odpowiedzi,
- unikanie krępujących, osobistych pytań wynikających z tematu lekcji.

ADHD – ZESPÓŁ NADPOBUDLIWOŚCI PSYCHORUCHOWEJ

- wyznaczanie uczniom konkretnego celu i dzielenie zadań na mniejsze możliwe do zrealizowania etapy,
- wydawanie jasno sprecyzowanych poleceń,
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie,
- wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania,
- pomaganie uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności,
- wzmacnianie motywacji do nauki,
- zachęcanie do zadawania pytań,
- pobudzanie zainteresowań ucznia, angażowanie ucznia w bardzo konkretne działania,
- przypominanie o istniejących regułach, wyciąganie konsekwencji po kilku przypomnieniach,
- dzielenie dłuższych sprawdzianów na części,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia wprowadzonego materiału,
- dostosowanie wymagań do możliwości ucznia.

